

KUR'AN-I KERİM İLE BAZI SURELERİN FAZİLETLERİ; KUR'AN VE İLİM EHLİ OLMAK

Seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn. Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emma ba'd:

Fa'lemû eyyühe'l-ihvân fe-inne efdale'l-hadîsi kitâbullah ve efdale'l-hedyi hedyü sey-yidinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem. Ve şerre'l-ümûri muhdesâtühâ ve külle muhdesetin bid'atün ve külle bid'atin dalâletün ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr. Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فَحَفِظَهُ وَاسْتَضَهَّرَهُ، وَأَحَلَّ حَلَالَهُ
وَحَرَّمَ حَرَامَهُ، أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ، وَشَفَّعَهُ فِي عَشْرَةِ
مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ كُلُّهُمْ قَدْ اسْتَوْجَبَ النَّارَ

Men karae'l-Kur'âne fe-hafızahû ve'stazherehû ve ehalle halâlehû ve harrema harâmehû edhalehu'llâhü'l-cennete ve şeffaahû fi aşretin min ehli beytihî küllihim kad istevcebe'n-nâr.

Sadaka Resûlullah fî mâ kâl ev kemâ kâl.

“Kim Kur’ân-ı Kerîm’i okursa, onu sırtına yük olarak alırsa, o yükün altına girerse ve yahut yardımını talep ederse, ‘Ben Kur’ân-ı Kerîm’i öğrenmeye çalışayım.’ diye ondan yardım umarsa, ‘Öğreneyim de böylece Allah’ın şefaatine, rızasına ereyim.’ diye, helalini helal bellerse, ‘Kur’an buna helal demiş şu helaldir.’ haram kıldığı şeyi de haram bellerse, ‘Haramdır, Kur’an böyle diyor, helaldir, Kur’an böyle diyor’ diye helalini helal, haramını haram bilir bellerse, Allah onu cennete dâhil eder. Ehl-i beytinden, ailesinden hepsi cehennemi hak etmiş olan on kişiye de şefaet etmesine müsaade eder.”

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin selâmı, rahmeti, bereketi cümlenizin üzerine olsun. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretlerinin mübarek hadîs-i şerîflerinden bir demet *Râmûzü’l-ehâdis* isimli hadis kitabının dört yüz otuz sekizinci sayfasından okuyacağız inşaallah.

Bunların okunmasına ve izahına başlamadan önce evvelen ve hâsseten Peygamber

Efendimiz'in rûh-i pâkine hediye olsun diye, sonra cümle âlinin, ashâbının, etbâının, ahabbının ruhlarına hediye olsun diye, sair enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullahın ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in müşidleri olan evliyâullah, sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyemizin ruhlarına hediye olsun diye, okuduğumuz hadîs-i şerîflerin bize kadar gelmesine emek sarf etmiş olan hadis âlimlerinin, râvilerinin ruhlarına hediye olsun diye, eseri telif etmiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın, kendisinden feyz aldığımız Muhammed Zahid Kotku İbn İbrahim el-Bursevî Hocamız'ın ruhuna hediye olsun diye, bu beldeleri "Allah Allah" diye diye canını koyup fîsebîllah cihad ederek fethetmiş olan fatih ecdâdımızın, gazilerin, mücahidlerin, muvahhidlerin ruhlarına, cümle ashâb-ı hayrât u hasenâtın ervâhına ve hâsseten İskender Paşa'nın ve ondan sonra şu caminin bu güne kadar ayakta kalmasına yardım etmiş olanların ve içinden gelmiş geçmiş cemaatlerin, imamların, müezzinlerin, hatiplerin ruhlarına hediye olsun diye, uzaktan yakından bu hadisleri dinlemeye gelmiş siz kardeşlerimizin cümle geçmişlerinin ruhu şâd olsun diye, ve

biz yaşıyan müslümanların da Mevlâmız'ın rızasına uygun ömür sürerek, huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olsun diye bir *Fâtiha*, üç *Kulhuvallahu ehad* okuyup öyle başlayalım.

Sözümüzün başında metnini okumuştuk, Hz. Âişe validemizden rivayet edilmiştir. Tirmizî'de İbn Mâce'de vardır. İbni'l-Envârî, Ebü'n-Nasr, İbn Asâkir, İbn Hibban, İbn Merdeveyh vesairede mevcut. Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki;

Men karee'l-Kur'ân. "Kim Kur'ân-ı Kerîm'i okursa." *Ve'stazherehû.* "Onu sırtına yük olarak alırsa, o yükün altına girerse veyahut yardımını talep ederse. 'Ben Kur'ân-ı Kerîm'i öğrenmeye çalışıyorum. Öğreneyim de böylece Allah'ın şefaatine, rızasına ereyim.'" *Ve ehâlle halâlehû.* "Helalini helal bellerse."

"Kur'an buna 'helal' demiş şu helaldir." derse.

Ve harreme harâmehû. "Haram kıldığı şeyi de haram bellerse."

“Haramdır, Kur’an böyle diyor; helaldir, Kur’an böyle diyor.” diye helalini helal, haramını haram bilir, bellerse...

Edhalehu’lîlâhü’l-cennete. “Allah onu cennete dâhil eder.” *Ve şeffeahû fi aşretin min ehli beytihî küllühüm kad istevcebe’n-nar.* “Ehli beytinden, ailesinden hepsi cehennemî hak etmiş olan on kişiye de şefaata etmesine müsaade eder.”

Bu hadîs-i şerîf; Kur’an okumanın, ezberlemenin faziletini anlatan pek çok hadîs-i şerîften sadece bir tanesidir. Bu hususta çok hadîs-i şerîfler vardır. Tirmizî hadis tekniği bakımından, “zayıf” olarak rivayet etmiştir ama öbür kaynaklarda da geçiyor.

Kur’ân-ı Kerîm’i okuyacağız ve ezberleyeceğiz. “Kim okursa hafızasına nakşederse veyahut o Kur’ân-ı Kerîm’in ahkâmını muhafaza ederse, kaybetmezse.”

Çünkü okuyup da Kur’an kursundan mezun olup da İmam Hatip’ten mezun olup da İlahiyattan mezun olup da yanlış yola giderse o zaman kıymeti olmaz. Sırf okumasının bir faydası olmaz. Muhafaza ederse...

Ve'stazherehû. "Onunla kendisine yardım düşünürse..."

"Ben Kur'an'ı öğreneyim de Allah beni sevsin, onunla dünyada âhirette necat bulayım." mânasına.

Veyahut "O'nu sırtlarsa, o yükün altına girirse..." "Tamam, ben onu alayım, omuzumda taşıyayım." gibi Kur'ân-ı Kerîm'i böyle yüklenirse...

Ve içindeki ahkâma gönül verirse, helalini helal biliyor hiç itirazı yok, haramını haram biliyor hiç itirazı yok.

"Allah bunu da niye haram kılmış yahu?" filan gibi itiraz içine vesveseler gelmeden tam teslim oluyor; helalini helal belliyor, haramını haram belliyor. Tamam.

Böyle yaparsa Allah onu cennete sokar.

Yeter mi, kâfi mi?

Hayır, mükâfâtı bu kadar değil. Ehl-i beytinden, ailesinden, etrafından, yakınlarından cehennemini hak etmiş olan on kişiye daha "Hadi bakalım on kişiye daha şefa'at et." diye şefa'at hakkı verir.

Ehl-i Kur'an'ın böyle şefaathakı vardır.

مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فَرَأَى أَنَّ أَحَدًا مِنْ خَلْقِ اللَّهِ أُعْطِيَ
أَفْضَلَ مِمَّا أُعْطِيَ، فَقَدْ صَغَّرَ مَا عَظَّمَ اللَّهُ، وَعَظَّمَ مَا
صَغَّرَ اللَّهُ. لَا يَنْبَغِي لِحَامِلِ الْقُرْآنِ أَنْ يَجِدَّ فِيمَنْ
يَجِدُّ، وَلَا يَجْهَلَ فِيمَنْ يَجْهَلُ، وَلَكِنْ يَعْفُو وَيُصْفَحُ
لِعِزِّ الْقُرْآنِ

“Kim Kur'ân-ı Kerîm'i okur da ondan sonra Azîz ve Celîl olan Allah'ın mahlukatından bir mahluka kendisine verilenden daha faziletli bir şey verilmiş olduğunu sanırsa Allah'ın küçülttüğünü büyötmüş, büyöttüğünü küçölmüş olur. Çünkü kendisi Allah'ın kelâmına sahip olmuştur, lalettayin bir insan değildir. Sağa sola koşuşturan insanlar gibi koşuşturması uygun olmaz. Cahillik edenlerle beraber onun da cahillik etmesi gerekmez. Kendisine karşı yapılan şeyi affeder, bulaşmaz, uğraşmaz, cahilin cahilliğinden geçer, ona mukabele etmez. Kur'an'ın izzeti dolayısıyla vakarını bozmaz”

İkinci hadîs-i şerîf yine Kur'ân-ı Kerîm ile ilgilidir. Bu hadîs-i şerîfi de okuyalım, ikisi hakkında konuşalım.

Men karâe'l-Kur'âne fe-reâ enne ehaden min halki'llâhi azze ve celle u'tiye efdale mimmâ u'tiye fe-kad saġġara mâ azzama'llâhu ve azzama ma saġġara'llâhu lâ yenbeġî li hâмили'l-Kur'âni en yücidde fî mâ lâ yüciddü ve lâ yechele fi men lâ yechel velâkin ya'fû yafehu li-izzi'l-Kur'ân. “Kim Kur'ân-ı Kerîm'i okur da ondan sonra Aziz ve celil olan Allah'ın mahlûkatından bir mahlûka kendisine verilenden daha faziletli bir şey verilmiş olduğunu sanırsa Allah'ın küçülttüğünü büyütmüş, büyüttüğünü küçültmüş olur.”

“Bak filancaya zenginlik vermiş, boğazda köşk vermiş, altında Mercedes var, geziyor, onun durumu daha iyi” gibi Allah'ın mahlûkatından bir mahlûku, eline geçmiş olan, elindeki dünyalıklar vesaireler dolayısıyla, “Onun durumu benden daha iyi” diye Allah'ın mahlûkatından bir mahlûku kendisinden daha faziletli sanıverirse, öyle görüverirse, o kanate sapıverirse yanlış bir iş yapmış olur. Al-

lah'ın küçülttüğünü büyütmüş, büyüttüğünü küçültmüş olur.

“Kendisine Kur'an verilmiş, daha ne istiyor?” demek.

Allah kendisine Kur'ân-ı Kerîm'i vermiş de, Kur'ân-ı Kerîm'i okuyor da, hâlâ Allah'ın yaratıklarından bir yaratığa göz dikiyor, onun elindeki başka nimetlere bakıp; “Buna benden daha çok verilmiş.” diye bir kanaate sapanıyorsa yanlış iş yapar.

Çünkü Allah, ehl-i Kur'an'ı Kur'an'ın izzeti dolayısıyla yüceltmıştır, büyütmiştir, onu küçük görüyor yanlış iş yapıyor. Dünyalığı küçültmüştür, âhiretin yanında dünyalığın bir kadr u kıymeti yoktur. Onu da lüzumsuz yere büyütmüş olur, yanlış bir düşünceye sapmış olur.

Bir insana Kur'an verilmişse övünebildiği kadar övünsün, sevinebildiği kadar sevinsin çünkü verilebilecek en yüksek şey kendisine nasip olmuş.

Daha ne istiyor?

Hiçbir kula onun kadar yüksek bir şey verilmemiştir. Kur'an okuyor ya, Kur'an biliyor ya, Kur'an'ın ehli ya...

Daha ne istiyor?

Onun bu zihniyette olması lazım. "Bu zihniyette olmaz da bu nimetin kadrini bilmezse yanlış bir iş yapmış." demektir. Allah'ın küçülttüğünü gözünde büyük görüyor, büyüttüğü şeyi de, hakikaten azamet verdiği şeyi de küçültmüş oluyor.

Ehl-i Kur'an'ın kendisine dikkat etmesi lazım. Çünkü kendisi Allah'ın kelâmına sahip olmuştur, lalettayin bir insan değildir. Sağa sola koşuşturan insanlar gibi koşuşturması uygun olmaz.

Cedde, yeciddü; sa'y etmek, saâ, yes'â mânasına diyor izahında. Ehl-i Kur'an'ın her koştanla beraber koşturması gerekmez.

Ve la yechel fî men yechel. "Cahillik edenlerle beraber onun da cahillik etmesi gerekmez."

Yapmaması icap eder. Başka insanlar gibi olmadığını, kendisinin sahip olduğu izzeti idrak etmesi gerektiğini ifade ediyor Pey-

gamber Efendimiz. Öyle başkaları gibi yapamaz.

Neden?

Ehl-i Kur'an da ondan. Başkası gibi davranamaz, başkası gibi cahillikler yapamaz, günahlara dalamaz, hafiflikler yapamaz, hafif meşreplikler yapamaz.

Velâkin ya'fu. "Affeder, kendisine karşı yapılan şeye yüksekten bakar, affeder, buluşmaz, onunla uğraşmaz." *Ve yesfahu.* "Ve cahilin cahilliğinden geçer, ona mukabele etmez." *Li-izzî'l-Kur'ân.* "Kur'an'ın izzeti dolayısıyla vakarını bozamaz."

Şu tarife bakın! Peygamber Efendimiz ehl-i Kur'an'ın nasıl bir sıfatta olması gerektiğini bize anlatıyor. İbn Ömer *radiyallahu anhüma'* dan rivayet edilmiş.

İnsan ehl-i Kur'an oldu mu bir kere en büyük nimetin kendisine verilmiş olduğunu bilecek. Ondan sonra başka cahiller gibi yapmaması gerektiğini de idrak edecek.

"Ben ehl-i Kur'an'ım yahu, bana böyle söylemek yakışmaz, bana şu adamla münakaşa etmek yakışmaz, bana şu adamın seviye-

sizliğine düşmek yakışmaz, bana şu adamlar bir olup da yaka paça kavga etmek yakışmaz, bana şu cahiller gibi deniz kenarında plajda gezmek yakışmaz, bana şu kimseler gibi yalan yanlış yolda olmak yakışmaz.” diye yapmaması gereken şeyleri idrak edip, vakarını muhafaza edip Kur’ân-ı Kerîm’in izzetini koruması gerekir.

Çünkü artık ehl-i Kur’an olmuştur, Kur’an’a bağlı bir kimse olmuştur, onu temsil eden bir kimse olmuştur; vakarını bozmayacak. Affedici, cahillere uymayan, onların kusurlarına aldırılmayıp tenezzül bile etmeyen onların küçüklüklerine, yaptıkları şeylere, yürüyüp geçiveren kimse olması lazım.

Kur’ân-ı Kerîm işte böyle bir kitaptır. Allahu Teâlâ hazretleri bize bu Kelâm-ı Kadîm’in, bu Kelâm-ı Hakîm’in, Kitab-ı Hakîm’in kadr u kıymetini bilmeyi nasip eylesin.

Bugün hocaefendinin çocuğunun düğünü vardı, o münasebetle burada bir Kur’an ziyafeti oldu. Küçük küçük genç hafızlar, maşaaallah. Kimisi Türkiye birincisi olmuş kimisi dünya ikincisi olmuş kimisi bilmem neredeki ya-

rışmada derece almış, pırlanta gibi gençler elhamdülillah, Kur'an yoluna baş koymuşlar, harıl harıl çalışıyorlar.

İlahiler ğrenmişler, Arapça ğrenmişler. Hadislere dair, zikre dair, dinin inceliklerine dair bilgileri var. İnsanın gözü yaşarıyor, gğ-s kabarıyor, elhamdülillah, Allah'ın nuru bu diyarda snmedi.

Kâfirler İslâm'ı boğmak istediler ama boğamadılar. Bak yine daha güzel filizlendi, daha güzel filizler çıktı. şu ezanlar inşaallah susmayacak. şu ibadethaneler bak nasıl ağız-na kadar doluyor. Bir ara ne kadar garip, boynu bükük kalmış. Elhamdülillah yine dola-cak, milletimiz İslâm'ın hak olduğunu anladığı, bildiği için yine aslına dönecek, yine İslâm'ın, Kur'an'ın hâdimi olacak. O yoldan dönmeden ne güzel işler yapacaklar inşaallah. Göğsü kabarıyor insanın.

Evlatlarınızı ehl-i Kur'an yetiştirin.

Dün akşam bir yerdeydik; hocaefendi yatsı namazında bir âyet-i kerîme okudu ki Arapça bilenler erir, öyle bir âyet-i kerîme. Cemaat duruyor. Bilmiyor ki ne dediğinden haberi yok ki!

Arapça da öğreneceğiz. Millet Arapçaya hiç yüzünü döndürüp bakmıyordu da ticari münasebetler gelişince, -para var, şirketler var, tercümanlar çok para kazanıyor- şimdi paradan dolayı iş canlandı. Ama müslüman paradan dolayı yapmayacak. “Ben Allah’ın kelâmını iyi anlayayım, Resûlullah’ın sünnetini iyi anlayayım.” diye Kur’an’a sarılacak.

Yaşlı bir hanımefendi geldi, arabanın içindeyiz, yanımızda bizim çoluk çocuk da var, camdan eğildi;

es-Selâmü aleyküm yâ üstaz! diye başladı Arapça tekellüm etmeye. “Dur bakalım” dedim, “Arap turistler çoğaldı bizim memlekette, galiba bir Arap hatun bir şeyler söyleyecek.” diye biraz dinledim.

Beş altı kelime güzel, muntazam Arapça söyledi. Ondan sonra; “Hocam, Allah sizden razı olsun.” diye Türkçeye döndürüverdi. Meğer Türkmüş, yaşlı. “Arapça öğreniyorum hocam.” dedi.

Allah Allah, hoşuma gitti. Gençler bakın, ibret alın, erkekler ibret alın ki kadınlar sizi geçecek. Mükemmel Arapça cümlelerle benimle konuştu, ben Arap hatunu sandım. “Al-

lah Allah, dur.” dedim, ‘Turist geldi, herhalde bir şey soracak.’ Derken Türk çıktı. Gayet güzel konuştu, gayet güzel dualar etti. Oğlu da yanındaymış, o da subaymış. ‘‘Buna da dua edin.’’ dedi.

Kur’an’ı öğreneceğiz. Kur’an’ın anahtarı da Arapça.

Bizim çok kıymetli bir hocaefendi vardı, rahmetli oldu, babamın arkadaşıydı, nur içinde yatsın, Vefat ettiği zaman mahalleden kadınlar camları açıp; ‘‘Hocam, bizi bırakıp nereye gidiyorsun!’’ diye tabutunun arkasından bağırılmışlar:

Öyle sevdirmişti kendisini. Yüzü gülmezdi ama hiç de kalp kırmazdı. Gayet ciddi, çok güzel konuşan, müstesna bir insandı. *Miftahu’l-Kur’an* demiş, bir kitap yazmıştı. ‘‘Kur’an’ın anahtarı’’ demek.

Arapça da Kur’an’ın anahtarıdır. Kur’an’ı okuyorsunuz, Fâtiha’yı okuyorsunuz, heyecan duymuyor. ‘‘Allahu Ekber’’ diyor, heyecan duymuyor. Sûreler okunuyor, heyecan duymuyor...

Peki bu hoca bu sureyi, bu aşr-ı şerîfi niye mihrapta okuyor?

Her namazın arkasından sana bir öğüt vermek için okuyor. Sen anlamıyorsun.

Mâni ne?

Cahillik. Cahillik, Kur'ân-ı Kerîm ile bizim aramızda bir duvar örmüş.

“Biz Kur'an'ı anlayamıyoruz!”

Olmaz! Şıkır şıkır, şakır şakır bülbül gibi Arapça konuşmamız lazım.

Neden?

Dedelerimiz Arapça yazmışlar, bütün kütüphaneler Arapça eserlerle dolu. Arap diyarlarına yüzyıllarca hakim olmuşuz. *Hâkimü'l Haremeyn* diye oradan, Hicaz'dan haberler gelmiş.

Bizim sultanımız da tevazu göstermiş; “Arabistan'ın, Mekke'nin, Medine'nin hakimi, ne demek, kabul etmiyorum o sözü!” demiş, *Hâdimü'l-Haremeyn* yazmış. “Biz Haremeyn-i Şerîfeyn'nin hizmetçisiyiz.” yazmış.

Asırlar boyu oralara hizmet etmişler. Buralardan “sürre” alayları tertip etmişler; al-

tınlar, elmaslar, kıymetli şeyler her sene oraya, Peygamber Efendimiz'in mescidine hediye gitmiş. Paralar, imkânlar, mallar, yiyecekler oralara îsâr olmuş.

İngilizler orayı kuşattıkları zaman buradan hükümete baskı yapıyorlar:

“Teslim etsinler şu Medine’yi!”

Medine’nin paşası diyor ki;

“Teslim etmem, ölürüm teslim etmem!”

“Yahu teslim et!”

“Teslim etmem!”

“Teslim et!”

“Teslim etmem! Resûlullah’ın diyarını teslim eder miyim?” diyor.

En son zamanlara kadar böyle aşk ile hizmet etmişler.

a. Kur'an-ı Kerim'in Manasını Bilerek Okumak Ve Dinlemek

Öğreneceğiz.

İngilizceyi neden öğreniyoruz, öğrenince küçülüyor muyuz?

Hayır. Dillerini öğreniyoruz, tekniklerini öğreniyoruz, dostluklarını düşmanlıklarını öğreniyoruz, kendimizi kolluyoruz.

Almancayı öğrenince küçülüyor muyuz?
Fransızcaı öğrenince küçülüyor muyuz?

İşi ters bir taraftan tutturmaya lüzum yok. Öğreneceğiz.

Allah'ı kelâmını da anlayacağız. Yalan yanlış fikirler, ters şeyler ileri sürüyorlar. Bu Kur'an'ın ehli olacağız, bu Kur'an'ın mânasını bileceğiz, bu Kur'an'ın ahkâmını bileceğiz, bu Kur'an'ın ahkâmını tatbik edeceğiz!

Kuru kuruya okumanın faydası yok ki!

Faydası yok değil, Kur'ân-ı Kerîm öyle bir kitap ki yüzüne baksan faydası var ama kuru kuruya okuyup da ahkâmını tatbik etmediğin zaman öyle günahlara girersin ki oradan aldığın sevaplardan daha fazla gelir, cehennemi boyalarsın, cehenneme gidersin; o bakımdan demek istiyorum. Elbette Kur'ân-ı Kerîm'in yüzüne baksan faydası var. "Elif, Lâm, Mîm" desen, bir "elif"ine bir "lam"ına bir "mim"ine sevap veriyor Allah. Çok sevabı var ama mânasını bilersen aliyyü'l-âlâ olur.

Onun için heves edeceksiniz; her gün bir iki, üç beş âyet öğreneceksiniz. Mealini öğreneceksiniz, mânasını öğreneceksiniz. Biraz tefsirden, sizin anlayabileceğiniz şekilde yazılmış tefsirlerden okuyacaksınız; talebenize, ailenize, çoluk çocuğunuza, büyüklerinize de anlatacaksınız.

Şimdi gençseniz, “Gelin üç tane âyet okuyalım.” dersiniz ondan sonra, “Hadi bakalım.” diyeceksiniz, büyüklere anlatacaksınız, “Ben bunu biliyorum.” diyeceksiniz. Yaşlıysanız; “Çoluk çocuk şuraya oturun bakalım, bırakın öteki işleri, üç tane âyet okuyacağız, izahını yapacağız.” diyeceksiniz.

Dün akşam bir yerde sohbettedik, Tevbe suresinden iki tane âyet yetti, göz yaşları içinde kaldık. İki tane âyet. İnsan her gün bir tane, iki tane âyet okusa hıfzetse neler öğrenir.

Allah cümlemizi ehl-i Kur’an eylesin. O Kur’an’ın vakarına, izzetine, şerefine sahip eylesin. Haramını haram, helalini helal bilip, onun mübarek yükünü omuzlarımıza alıp, kendimize baş tacı edip de hayatımızı öyle

sürmeyi nasip eylesin. Âhirette Kur'ân-ı Kerîm'i bize şefaathçi eylesin. Davacı etmesin;

“Yâ Rabbi! Bunlar beni okudular yolumda gitmediler. Yâ Rabbi! Bunlar beni evlerinde rafa kaldırdılar, hiç yüzümü açmadılar, tozlarla gark oldum.” diye bizden davacı olmasın.

مَنْ قَرَأَ مِائَتِي آيَةٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ نَظَرًا، شُفِّعَ فِي سَبْعِ
قُبُورٍ حَوْلَ قَبْرِهِ، وَخَفَّفَ اللَّهُ الْعَذَابَ عَنْ وَالِدَيْهِ وَإِنْ
كَانَا مُشْرِكِينَ.

*Men karee mietey âyetin fî külli yev-
min nazaran şüffia fî seb'i kubûrin havle
kabrihî ve haffefa'llâhü'l-azâbe an valideyhi
ve in kânâ müşrikeyn. “Kim her gün, Kur'ân-ı
Kerîm'e nazar ederek, bakarak iki yüz âyet
okursa Allah ona kendi kabrinin yanında daha
yedi kabre şefaath etme hakkı verir ve anası
babası müşrik bile olsalar Allah ana babasının
azabını hafifletir.”*

Bu da yine Kur'ân-ı Kerîm ile ilgili bir hadîs-i şerîf ki Ebü'd-Derdâ *radiyallahu anh'ten* Deylemî rivayet etmiş.

Men karee mietey âyetin fî külli yevmin.
"Kim her gün Kur'ân-ı Kerîm'den iki yüz âyet okursa." *Nazaran.* "Bakarak."

Açacak Kur'ân-ı Kerîm'i, nazar ederek okuyacak. "Kim iki yüz ayet okursa."

Ne olur?

Burada bu *nazaran* sözü üzerinde durayım. Yasin sûresini ezbere biliyor, iyi, tamam, güzel. Ama yüzünden okursa sevabı daha çok. Ezbere de okuyabilir ama yüzünden okursa sevabı daha çok.

Yüzünden öyle okursa ne olur?

Allah ona kendi kabrinin yanında daha yedi kabre şefaathakki verir. Etrafındaki mezar komşusu yedi kabre şefaathakki verir. Ve anası babası müşrik bile olsalar, müslüman değil, mü'min değil, anası babası müşrik bile olsalar, yine o evlattan fayda görürler. İki yüz âyet okuyan o evlattan dolayı azapları hafifler. Allah, müşrik bile olsalar ana babasının azabını hafifletir.

Peki mü'min olsa?

Mü'min olsa başına taç giydirir. Burada yazmıyor ama böyle bir evladın anası babası, çok hayırlara nâil olur.

b. Kur'an-ı Kerim'i, Dünya Menfaati İçin Okuyana Allah(cc) Lanet Eder, Kur'an-ı Kerim Davacı Olur

مَنْ قَرَأَ عِنْدَ أَمِيرٍ كِتَابَ اللَّهِ، لَعَنَهُ اللَّهُ بِكُلِّ حَرْفٍ
قَرَأَ عِنْدَهُ لَعْنَةً، وَلَعَنَ الْأَمِيرَ عَشْرَ لَعْنَاتٍ، وَيُحَاجُّهُ
الْقُرْآنُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَيُنَادِي هُنَالِكَ ثُبُورًا. فَهُوَ
مِمَّنْ يُقَالُ لَهُ: ﴿لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا﴾ الْآيَةَ

*Men karee inde emîrin kitâba'llâhi le-
anehu'llâhu bi külli harfin karee indehû
la'neten ve la'ne'l-emîre aşre la'nâtin ve
yühâccühü'l-Kur'ânü yevme'l-kiyâmeti ve
yünâdî hünâlike sübüren ve hüve minmen
yükâlû lehû lâ ted'u'l-yevme sübüren vâhi-
den. el Âyeh. "Her kim ki bir hükümdarın,
komutanın yanında -emir zalim, okuyan kim-
se de riyakâr ve gösteriş ehli- emirden bir şey
celbetmek için Allah'ın kitabı olan Kur'an'ı
okursa okumuş olduğu her bir harf için bir
lânetle lânet eder ve o emire de her bir harf
için on defa lânet eder. Kıyamet gününde;*

‘Beni riya ile okudu, o zalimin yanında okudu.’ diye, Kur’an ondan davacı olur.”

Bu da Ebü’-d-Derdâ *radiyallahu anh*’ten Deylemî’nin naklettiği bir hadîs-i şerîftir.

Bu hadîs-i şerîf de Kur’ân-ı Kerîm’in iyi maksatlarla okunması; kötü yerlerde, kötü maksatlarla, dünya menfaati celbetmek için veyahut da birilerine yağcılık yapmak için okunmaması gerektiğine dair, okunursa iyi olmayacağına dair.

Men karee. “Her kim ki okur.” *İnde emîrin.* “Bir hükümdarın, komutanın yanında.” *Kitâba’llâhi.* “Allah’ın kitabı olan Kur’an’ı okursa.” *Leanehu’llâhu bi külli harfin karee indehû la’neten.* “Onun yanında okumuş olduğu her bir harf için Allah ona bir lânetle lânet eder.” *Ve la’ne’l-emîre aşre la’nâtin.* “O emire de her bir harf için on defa lânet eder”

Okuyana bir, o emire de on defa lânet eder.

Neden?

Emir zalim; okuyan kimse de riyakâr ve gösteriş ehli, emirden bir şey celbetmek için okuyor.

Çünkü ya komutan ya başkan. Ya parası, pulu, sarayı, imkânı var, ya ona bir vazife verir, ya bir kese altın verir, ya bir maaş verir, ya bir şey verir. “Dünya menfaati için” demek.

Bu hadisten içinden çıkardığımız mânâyı, biz bugünkü sözlerle söyleyelim:

“Bir insan dünya menfaati celbetmek için liyakatsiz bir adamın yanında Kur’an’ı okursa...”

Hani vardır ya böyle; adamın dinden imandan nasibi yok, haberi yok, Ramazan’da şurada burada heves ediyor; “Ben yapmazsam ‘ağadır bu’ diye, ayıplarlar, yapmam lazım” diye düşünüyor. O da bir ziyafet çekiyor, etrafına bir sürü insan topluyor; “Hadi bakalım şunu okuyun, bunu okuyun.” diyor.

Artık orada ona “riya, gösteriş olsun” diye onun menfaatini celbetmek için, cebine aktarmak için sahtekâr kimseler okuyabiliyor-

lar. Az da olsa zaman zaman bunlar bazı yerlerde görünebiliyor.

“Böyle zalim bir başkanın, emirin yanında, bir kimse Allah’ın kelâmını riya ile gösteriş ile okursa her bir harf için Allah’ın bir ke-re lânetine uğrar, emir her bir harf için on misli lânete uğrar.”

Ve yuhâccühü’l-Kur’ânü yevme’l-kıyâmeti. “Kıyamet gününde Kur’an ondan davacı olur.”

“O zalimin yanında beni riya ile okudu.” der.

Kur’an’ı dinleyecek adam değil ki onun emirlerini tutacak insan değil ki. Şarkı dinler gibi, gazel dinler gibi dinliyor; hiç şey yapmıyor.

“İlmi naehile, ehli olmayana vermeyin.” demiş Peygamber Efendimiz, biraz ona benziyor.

İlmi naehile vermeyin, ilme yazık olur, ilme zulmetmiş olursunuz. İlmi ehlinden de esirgemeyin; bu sefer bu adamcağıza yazık etmiş olursunuz. Ehli işte, ne güzel öğrenecekti, sen ona ilmi öğretmedin.

Beriki herife öğrettin ama onun hiç o tarafta bezi yok, adam olacağı yok. Naehil kimsese verdin, yazık ettin.

Şimdi o, ilmi nerelerde kullanacak?

Şerde kullanacak, dünya menfaati celbetmekte kullanacak.

İlmi naehile vermeyecek, ehinden de esirgemeyecek. Ehli geldi;

“Bana şunu öğret.” dedi.

“Peki gel, sabah gel, gece gel, gündüz gel.” diyecek, ona öğretecek. Ama naehile de vermeyecek.

Edebiyat fakültesinde okuduğumuz zaman bizim bir profesör vardı, Almandı kendisi; Cihan harbinde buraya gelmiş, Çanakkale Harbi'nde filan bulunmuş. O harbi Almanlarla beraber yaptık ya o zamandan yerleşmiş. Arapça, Farsça mütehassısı, Almanya'da öyle yetişmiş, Türkiye'de de mükemmel Türkçe öğrenmiş, ne makaleler yazmış, ne kitaplar yazmış. Herkes kitaplarını okur, “çok bilgili kimse” diye hürmet eder.

Bir gün derste bize Arapça okutuyor, Arapça eski metinlerden okuyoruz.

“Ben Şafîî mezhebindenim.” dedi, ben yerimden hopladım.

“Şafîîyim” deyince benim gözlerim açıldı. O da benim heyecanımı anladı, güldü, şöyle anlattı:

Beyazıt Umumî Kütüphanesi’nde “İsmail Saip Hoca” diye bir hoca varmış, derya gibi bir adammış. Birisi bir mesele sorduğu zaman; “Evladım, git kütüphaneden, filanca dolabın üçüncü rafından sağdan sekizinci kitabı al, yetmiş beşinci sayfasını aç, işte o mesele oradadır.” diye söylermiş. Hafızası böyle sağlam bir insanmış. “İsmail Saip Hoca” derlermiş.

Çok büyük eserler yazmış, eserleri basılmış. O hoca müslüman olmayanı kimseyi yanına kabul etmezmiş. Bunlar; “Ondan ilim öğreneceğiz.” diye müslüman olmuşlar.

Bir bizim bu bize Arapça öğreten profesör, dünya çapında meşhur bir oryantalist profesör, müsteşrik, bir de bir başkası vardı. O da yine ismini değiştirmiş, müslüman olmuş. O da Edebiyat Fakültesi’nde bir başka yerdeydi; o da onun talebesi.

Bak ilim adamı böyle vakar sahibi oldu mu gavura nasıl döndürüyor. “O ilmi öğreneceğim.” Diye müslüman olmuş.

Kalbi Allah’a kalmış. Zahirde “Ben müslüman oldum. Şafiî mezhebindenim.” diyor, hocasına hürmet ediyor, elini öpüyor. Kalbi Allah’a kalmış. Kalbinden müslüman olursa kurtulur; olamazsa ne diyelim.

Sizler de bizler de öyle değil miyiz? Müslümanlığı has halis yaparsak kurtuluruz, kalbimizde riya olursa, fesat olursa, fitne olursa herkes zarar eder; o da zarar eder biz de zarar ederiz.

Zahiren müslüman olmuş, biz zahire göre hükmederiz, ötesine aldırmayız. Adı “Oscar” iken değiştirmiş “Osman” adını almış. Annamaria iken adını değiştirmiş, bilmem ne adını almış.

“Bizi aldatmış!”

Bizi aldatmadı, kendini aldattı. Bizi ne aldatacak? Biz ne zarar gördük? Aldatmışsa âhirette kendisi görecek. Hakikaten müslüman olmuşsa kendisi faydasını görecek. Ama bak; “Müslümandan gayrısına ilim öğret-

mem.” deyince, o İsmail Saip Hoca kaç tane profesörü önüne diz çöktürmüş de “Müslümanım.” dedirtmiş.

Naehile ilim öğretmek yok.

Bir gün fakültedeyim. Baktım çocukların bazısı başka fakültelerdeki gibi -hani hocaya saygı yok filan- bir şey yapmaya kalkar gibi oldular. Şöyle bir dersi kestim, çok sinirlendim ama elim ayağım titredi. Bir kestim dersi, camın önüne gittim, birkaç derin nefes aldım. Çünkü kendimi tutmasam çok fena söyleyeceğim, iş çok fena olacak. Ama çocuklar da mum gibi sarardılar.

Sonra döndüm dedim ki;

“Bak ben size bu dersi ‘siz müslümansınız’ diye ‘imanlısınız’ diye veriyorum, yoksa çatlasanız da bu dersi size vermem. Ağzımı açıp size bir harf öğretmem. Naehile ilim öğretir miyim? Edebinizi takının, bu durum bir daha tekerrür etmesin!”

Etmedi elhamdülillah.

Biz başka bir fakültedeyiz, hocayız, bir hukuk profesörü var; o da Elazığ Üniversitesi’ne gidiyor. Ankara Üniversitesi’ne gidiyor

bir de bizim o bulunduğumuz yere geliyor. Ben de oraya başka yerden geliyorum. İkimiz de üniversite hocasıyız.

Ben sordum:

“Hocam, buradaki talebeler nasıl?”

“Vallahi Es’ad bey, ben buradaki çocuklara hayret ediyorum, bunlar melek gibi çocuklar.” dedi,

Bu Adapazarı’nda, Sakarya Mimarlık Mühendislik Mektebi, şimdi fakülte oldu, oradayız.

“Bunlar melek. Kapıyı çalıyorlar; ‘Hocam, çok özür dilerim, tren geç kaldığı için geç geldim, izin verir misiniz, derse girebilir miyim?’ diyor, bayılıyor. ‘Buyur evladım’ diyorum, içeriye giriyor. Halbuki Elazığ’da, kapıya bir tekme vuruyor, ceketi omuzuna almış, hiç yüzüme bakmadan kabadayı kabadayı giriyor. ‘Hele bir laf söyle, söyle de göreyim!’ der gibi bir edayla yerine oturuyor.” diyor.

Bu çocuklar müslüman da ondan. Bu çocuklar da onlar gibi olmasını bilir. Zaten öyle

olur. Müslüman olmasa ister istemez öyle olur.

İnsan müslüman olmadı mı hayvandan beter olur. Ne hocasına saygısı kalır ne babasına saygısı kalır. Anasını merdivenden yuvarlar.

“Kocakarı, çıkar paraları!”

“Yok, evladım!”

Paldur küldür aşağıya yuvarlar. Müslüman olmadı mı hiçbir şeyin kıymeti kalmaz.

Nerelerden nerelere? İşte böyle...

Riyakârlık etmemek ve ehline ilim öğretmek sözünden açtık.

Emir Kur'an okumaktan anlayacaksa Kur'an'a hürmet edip emrini tutacaksa onun yanında oku.

Anlamayacak bir insanın yanında gazel okur gibi Kur'an okumak olur mu?

Olmaz!

Okursan ne olur?

Her harfi için bir defa Allah'ın lânetine uğrarsın. her harfi için bir lânete uğrarsın. O

herif-i nâşerîf de on, her harfi için on lânete uğrar.

Demek ki Kur'an ciddi bir kelâm olduğundan insanın söyleneceği, okunacağı yere bile dikkat etmesi lazım.

Allah rahmet eylesin, şuradan nice hürmetkâr, ilimleri öğrenmiş hafızlar geldi geçti. Burada bir diz çöktüler mi heykel gibi oturdular. Ne ağzını kıpırdatır ne vücudunu sallar, ciddi ciddi Kur'ân-ı Kerîm okurlardı.

Bir keresinde hiç unutmuyorum. Müezzinlik yapan gençlerden, çocuklardan bir tanesi;

Ve lem yekûn lehuuuu küfûven ehad. diye uzatarak okumuş. Orada *lehû* bu kadar uzatılmayacak.

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

Ve lem yekûn lehû küfûven ehad, ¹ denilecek. O fazla uzatmış.

Namazı kıldık, şuradan dışarıya çıkıyoruz. Hocaefendi rahmetli, bizim hocamız de-

¹ 112/İhlas, 4.

ğil de buraya misafir olarak gelir giderdi, iyi hafız, dedi ki;

“Niye *lehû*'yu o kadar uzattın?”

O da işin ciddiyetini anlamadı. Hocasının ikazını biraz gülerek karşıladı. Ezilerek büzülerek işte bir laflar söyledi, ne söylediğini unuttum da; “İşte, oldu.” gibilerden filan.

“Yüzüne bir tokat aşkedersem görürsün!” dedi. “Anlarsın o zaman oldu mu olmadı mı?”

Ben de hayret ettim. “Bir *lehû*'yu birazcık uzattı.” diye...

Bak ona bile razı olmuyor. Nasıl okuması gerekiyorsa ona göre okuyacak. Çünkü kendisi oturdu mu yerinden kıpırdamazdı, heykel gibi dururdu. Kur'an saygısı öyledir. Sevgisi, edebî öyledir.

c. Edep Kitaptan Değil, Üstattan Öğrenilir

Edep kitaptan öğrenilmez, edep üstattan öğrenilir. Hocanın karşısına diz çökersin; “İlme nasıl kıymet veriliyormuş, ilim nasılmış?” öğrenirsin.

Ben hafız kardeşlerimizden hatırlarım. Seneler öncesi mahâric-i hurûfu öğrenmiş; “Hocam bana yeniden öğret.” diye, diz çöküyor, oturuyor bir *be* harfini kaç defa tekrar ediyor, bir *cim* harfini kaç defa tekrar ediyor. Mahâric-i hurûf tâlimi yapıyor. O kadar ciddi. Kur’an-ı Kerim kıymetli olduğundan her şeyi ciddi.

مَنْ قَرَأَ آيَةَ الْكُرْسِيِّ دُبْرَ كُلِّ صَلَاةٍ مَكْتُوبَةٍ، لَمْ
يَمْنَعُهُ دُخُولَ الْجَنَّةِ إِلَّا أَنْ يَمُوتَ

Men karee âyete’l-kürsîyyi dübüre külli salâtin mektûbetin lem yemna’hü dühûle’l-cenneti illâ en yemûte. “Her kim ki her farz olan namazın arkasından âyete’l-kürsî’yi okursa onu cennete girmekten hiçbir şey alıkoymaz, ölümden gayrı bir şey onun cennete girmesine mâni olmaz.”

Bu hadîs-i şerîfi biraz daha dikkatlice hafızanıza yerleştirin. Sebebini söyleyeceğim.

Bu hadîs-i şerîf, Ebû Umâme el-Bahilî hazretlerinden rivayet edilmiş. Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

Men karee âyete'l-kürsiyyi. “Her kim ki farz olan namazın arkasından âyete'l-kürsî'yi okursa.”

Allahu lâ ilâhe illâ hüve'l-hayyü'l-kayyûm... diye başlayan âyet-i kerîme, *âyete'l-kürsî* derler. İçinde *vesia kürsîyyihü's-semâvâti ve'l-ard* geçtiği için adı *âyete'l-kürsî*.

“Bu âyet-i kerîmeyi kim her farz namazın arkasından okursa...”

Lem yemna'hü dühûle'l-cenneh. “Onu cennete girmekten hiçbir şey alıkoymaz” *İlla en yemûte* “Ancak ölmesi.”

Ölüm var arada da ondan cennete girmiyor. Yaşıyor da ondan. Ölümden gayrı bir şey onun cennete girmesine mâni olmaz. “Cennete girecek ama ölmedi, ölse ondan sonra cennete gidecek.” demek.

Niye “Buna dikkat edin.” dedim? Onu söyleyeyim.

Kardeşlerimizin kimisi gidiyor, Suudi Arabistan'da okuyor, Allah mübarek etsin, kimisi Libya'da okuyor, kimisi Şam'da okuyor, kimisi Irak'ta okuyor, kimisi Pakistan'da oku-

yor, Allah hayırlı ilim versin. İnsanın gönlüne hayırlı ilim versin. “Şeytan da bilgili” derler ya.

Arapların içinde de bizden çok daha iyi Arapça bilen insan yok mu?

Arap kendisi, var. Ama hak yoldan gitmiyorsa Arapça bilmesi fayda etmez.

Orada ne görmüşse görmüş, ne okumuşsa okumuş, kimden, hangi bâtil mezhepten duyduysa;

“Namazların arkasındaki bu tesbihler, oturmalar, kalkmalar nedir? Vallahi de billahi de ben bundan sonra bunların hiçbir tanesini yapmam!” demiş, çıkmış. Bir de yemin yapıştırmış. Sanki bunlar bid’atmış gibi, “yalanmış, yanlışmış” demek istiyor, “Dinde bunların aslı esası yok.” demek istiyor da böyle yemin billah ederek; “Böyle yapmayacağım!” demiş.

İsmi sormadım da bu şaşkının ama bana böyle anlattılar. Suudi Arabistan’da okumuş veyahut Libya’da, nerede okuduysa bilmiyorum, gelmiş bizim bu namazların arkasından salavat getirmemizi, “Sübhanallah” dememi-

zi, “elhamdülillah” dememizi, “Allahu ekber” dememizi, âyete’l-kürsî okumamızı, hepsini külliyyen reddediyor.

Sanki böyle şeyler yokmuş de yanlış olarak yapılmış. Vallahi de billahi de bundan sonra yapmayacakmış.

Şaşkın adam! Senin ilmin daha fındıkka-buğunun içini doldurmaz, daha çok fırın ek-mekler yiyeceksin, büyüyeceksin, adam olacaksın; olursan! Ondan sonra anlayacaksın dünyanın kaç köşeli olduğunu, kaç bucağı olduğunu.

Bak hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz ne buyuruyor. Âyete’l-Kürsî’yi okumayı tavsiye ediyor, bunun karşılığının cennet olduğunu bildiriyor ve “O kişinin cennete girmesine ancak ölümü engeldir, başka bir engel yok.” diye bildiriyor.

Bunun gibi, tesbihler için de hadisler var. O Sübhanallah’lar, elhamdülillah, Allahu ekber’ler için de. Ondan sonra öteki salavatların da sebebi var. Dedelerimizin bize hazır olarak öğretildikleri, bizim âdet olarak yapıverdiğimiz bu namazın arkasındaki,

önündeki merasimin hepsi hadislerden çıkarılmış.

Efendi, sen ne sanıyorsun? Sen dedelerimizi cahil mi sandın? Onlar Arapça kitaplar yazıyorlardı da Araplara Arapça öğretiyorlardı.

Şimdi Hala “Emsile, Binâ, İzzî, Maksûd” okutulmuyor mu? Hala bizim büyüklerimizin yazdığı kitaplar Arap aleminde basılır, okunur. Sen dedelerini öyle hor hakir görme. Bunlar, bu zamane insanları bizim buradaki zamane insanları gibidir. Onlar biraz Arapça bilirler, Arap memleketinde yaşarlar. Ama öyle derya gibi değiller. Onların bilgileri o eskilerin yanında öyle çok değil.

Eskiden ne derya gibi insanlar gelmiş geçmiş. Hemen birazcık bir şey duyunca yolunu bırakıveriyor, vefasız! Yemini basıyor, raydan çıkıyor.

Dikkat edin! Kimisi Cuma kılmaz, kimisi sünnet kılmaz, kimisi hadisleri reddeder, kimisi tesbihleri reddeder, kimisi zikrin karşısına çıkar.

Bu zikrin bir faydası yokmuş!

Yahu Resûlullah Efendimiz'in beş yüze yakın hadisini topladım be, insaf! Allah insaf versin, sen hiç hadis okumaz mısın? Kitaba da yazmış:

“İnsanın oturup da terleyinceye kadar *lâ ilâhe illallah* demesinin hiçbir faydası yokmuş!” beyefendiye göre!

Resûlullah Efendimiz “var” diyor, çatla hırsından! “Var” diyor işte! Hadîs-i şerîfte var; sana delilleri getireyim.

Allah yarım hoca etmesin. Yarım bilgin, yarım hoca, yarım doktor... Yarım, eksik..

İki tekerlekli araba gider mi? İki tekerlekli kamyon gider mi?

Gitmez. Onun gibi. Yarım, bir tarafı yok, eğri büğrü, tek ayakla tek kolla seke seke bir şey yapmaya çalışıyor.

Ya sen dur bakalım! Senin bu dolaştığın meydanlarda eskiden arslanlar kükreyerek dolaşırdı, sen şimdi bir topal tilkisin. Ne sanıyorsun kendini? Zikri inkâr ediyor, onu inkâr ediyor bunu inkâr ediyor. Müctehit kesiliyor.

Arapça bilmez, Arapça kelimelerin mânasını anlamaz. Allah böyle yarım insan-

lardan uzak etsin. Bir de insanların önüne çıkıp rehberlik etmeye çalışıyor, önderlik etmeye çalışıyor, teşkilat kurmaya çalışıyor, insanları o gruba dâhil etmeye çalışıyor, çalışan gruplara çatıyor...

Kardeşim, sen benimle uğraşacağına git şu Bulgar kafiri ile uğraş, Yunan kafiri ile uğraş, uğraşacaksan! Bizim memleketimizden ne istiyorsun?

مَنْ قَرَأَ كُلَّ لَيْلَةٍ: ﴿إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ﴾، لَمْ يُصِبْهُ فَقْرٌ
أَبَدًا، وَمَنْ قَرَأَ كُلَّ لَيْلَةٍ: ﴿لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾،
لَقِيَ اللَّهَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَوَجْهُهُ كَالْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ

Men karee külle leyletin izâ vakaati'l-vâkıa lem yusibhü fakrun ebeden ve men karee külle leyletin lâ uksimü bi-yevmi'l-kıyâmeh.

İki sûrenin sevabına dair bir hadîs-i şerîf nakledilmiş.

“Her kim her bir gece *iza vakaati'l-vâkıa* suresini okursa ona asla fakirlik uğramaz. Bir kimse her gece *lâ uksimü bi-yevmi'l-kıyâmeh* sûresini okursa kıyamet gününde Allah’a,

yüzü ayın on dördü gibi pırıl pırıl parlak bir şekilde kavuşur.”

İbn Asâkir de kaydedilmiş.

Peygamber Efendimiz buyumuş ki;

Men karee külle leyletin. “Her kim her bir gece *iza vakaati'l-vâkıa* suresini okursa ona asla fakirlik uğramaz.”

Her gece *izâ vakaati'l-vâkıa* suresini okursa ona asla fakirlik uğramaz.

“Bir kimse her gece *lâ uksimü bi-yevmi'l kıyâmeh* sûresini okursa kıyamet gününde Allah'a, yüzü ayın on dördü gibi pırıl pırıl parlak bir şekilde kavuşur.”

Kıyamet gününde yüzü nurlu, ayın on dördü gibi pırıl pırıl parlak bir şekilde Rabbinne kavuşur.

Şimdi bu iki sureyi ezberlemek lazım değil mi?

Bu hadisleri neden okuyoruz?

Hak bellediğimiz şeyi tatbik edeceğiz. *İza vaka* suresini ezberlemek lazım; insan fakirlik çekmeyecek. Okumak lazım. İlk önce

yüzünden okursunuz okursunuz, sonra ezberlenir.

Sonra *lâ uksimü bi-yevmi'l-kıyâme* suresini de okumak lazım. Çünkü o gün bazı yüzler kapkara olacak.

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهُ وَتَسْوَدُّ وُجُوهُ

*Yevme tebyaddu vücûhün ve tesveddü vücûh.*² “Bazı yüzler kapkara olacak, bazı yüzler pırıl pırıl nurânî olacak.”

Kıyamet gününde, o yüzü ak olanlardan hem de ayın on dördü gibi pırıl pırıl olanlardan olmak için o sûreyi okumak lazım.

d. Vakıa Suresini Her Gece Okuyan Fakirlik Görmez

Bunun bir hikâyesini mecmuamızda da yazmıştık:

İbn Mes'ûd *radıyallahu anh* ki İmam Azam Efendimiz'in de feyiz aldığı kimsedir. Müfessirlerin pîri sayılır.

İbn Mes'ûd, Abdullah İbn Mes'ûd *radıyallahu anh* ölüm döşegine yatmış. Ağır hasta, ölecek belli.

² 3/Al-i İmran, 106.

Ne yapalım, ölüm hak.

Hız. Osman-ı Zinnûreyn yanına ziyarete gitmiş, demiş ki;

“Ey İbn Mes’ûd!”

Hız. Osman, dört halifeden üçüncüsü, meşhur Hız. Osman. Kur’ân-ı Kerîm’i toplayan, Peygamber Efendimiz’in iki tane kerîmesine sahip olma nimetine ermiş. Peş peşe, biri vefat edince ötekisi olmak üzere sahip olmuş olan bahtiyar, Aşere-i Mübeşşere’den. Gelmiş, İbn Mes’ûd *radıyallahu anh’e* diyor ki;

Ma teştekî. “Şikâyetin ne, hastalığın ne?”

O mübarek insanlar, haddini bilip yükseldikçe ne kadar mütevazı oluyorlar. Yüksek insanlar ne kadar mahviyetkârane hareket ediyorlar.

“Şikâyetin ne?” diyor. Latife olarak cevap veriyor:

Zünûbî diyor, “Günahlarım.”

“Miden mi ağrıyor, başın mı ağrıyor, dizinde mi ağrı var, derdin nedir, sıkıntının ne-

dir?" demek istiyor. Ama onu söyleyip de sevabını kaçırmı mı? söylemiyor.

Şuram ağrıyor, buram ağrıyor, öldüm bittim, ah vah demiyor da "Şikâyetin nedir?" deyince lafı çeviriyor, "günahlarım" diyor. "Günahlarımdan şikayetçiyim, derdim o."

Şaka yapıyor. Bir çeşit latife ile cevap veriyor.

Ve ma teştehî? "Peki ne arzu ediyorsun? Arzu ettiğini alayım."

Helva, börek, çörek o zamanın imkanlarıyla neyse. Hani hasta insanın canı bir meyve çeker; "Ah bir nar olsa da yesem, ekşi nar istedi canım."

Hastaların canı bir şeyler çeker.

"Ne canın çekiyor, ne istiyorsun, neye iştiha duyuyorsun?"

Ona yine latifeli cevap veriyor, diyor ki;

Rahmete Rabbî.

Verebilir misin?

"Rabbimin rahmetini canım çekiyor. Onu istiyorum." diyor.

Meyve sebze, yiyecek içecek, tatlı tuzlu demiyor da; "Rabbimin rahmetini." diyor.

Bakıyor o cevap da öyle. Bu sefer Hz. Osman başka bir soru soruyor, diyor ki;

Hel âmürü leke bi tabîb? "Emredeyim de sana bir tabip gelsin mi, bir doktor gelsin mi?"

Diyor ki:

Lâ hâcete lî fîhi. "Benim doktora ihtiyacım yok." *Ve't-tabîbü emradanî.* "Beni doktor hasta etti."

Hangi doktor hasta etti?

Yanlış ilaç mı verdi?

Hayır, doktorların doktorları Allahu Teâlâ hazretleri o hastalığı ona nasip etmiş, "Bana asıl şifayı verecek olan Zât, bu hastalığı nasip etmiş. Allahu Teâlâ bana hastalığı nasip etmiş, doktor istemem" diyor.

Peki. Hastadan her cevap böyle nükteli geliyor.

"Sana biraz para pul, altın para, dinar, dirhem vereyim mi?"

“Ona da ihtiyacım yok.” diyor. Para tek-
lif ediyor; “İhtiyacım yok. İşte görüyorsun
hastayım, öleceğim, ne yapayım parayı?”
diyor. Gözü tok.

Yekûnû min ba'dike li-benâtike. “Sana
lazım olmasa senden sonra kız çocuklarına
lazım olur.”

Demek ki İbn Mes'ûd'un kız çocukları
kalmış geride, babaları ölecek, kız çocukları
kalacak. “Onlara kalır.” diyor, Hz. Osman.

E tahşâ li-benâtike fakran. “Sen benim
kız çocuklarımla fakirliğe düşmesinden mi
korkuyorsun? Ben onlara *iza vakaa* suresini
öğrettim. Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sel-
lem* hazretlerinden duydum. ‘Kim *iza vakaa*
suresini her gece okursa asla ona fakirlik,
yoksulluk bulaşmaz, gelmez.’ dedi.” diyor.

Râvi bunu duyduktan sonra her gece
okumaya başlamış. “Biz de her gece okuya-
lım.” dedik de seyahatti, şuydu buydu aksatı-
yoruz. Sz aksatmayın inşaallah. *İza vakaa*
suresini her gece okuyun. İşte bak, burada o
hadîs-i şerîf çıktı. Her gece *iza vaka'a'yı* ve
la uksimu bi yevmil kıyameh sûresini okuma-
nın faydaları.

مَنْ قَرَأَ فِي إِثْرِ وُضُوئِهِ: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ
 الْقَدْرِ﴾ مَرَّةً وَاحِدَةً، كَانَ مِنَ الصِّدِّيقِينَ؛ وَمَنْ قَرَأَهَا
 مَرَّتَيْنِ، كُتِبَ فِي دِيْوَانِ الشُّهَدَاءِ؛ وَمَنْ قَرَأَهَا ثَلَاثًا،
 حَشَرَهُ اللهُ مَحْشَرَ الْأَنْبِيَاءِ

*Men karee isri vüdûhihî inna en-
 zelnâhü fi leyleti'l-kadr merreten vâhideten
 kâne mine's-siddîkin, kareehâ merreteyni
 kütibe fî dîvâni'ş-şühedâ ve men kareehâ
 selâsen haşarehu'llâhu mahşere'l-enbiyâ.*
 “Bir kimse abdest aldıktan sonra, abdestinin
 arkasından *innâ enzelnâhü fî leyleti'l-kadr*
 sûresini okursa -ellerini silerken, abdestini
 bitirdiği zaman- onu bir kere okursa sîd-
 dîklardan olur, iki defa okursa adı şehitlerin
 divanına yazılır, üç defa okursa Allah onu
 peygamberlerle beraber haşreder.”

Enes *radıyallahu anh*'ten rivayet edilmiş.

“Abdest aldıktan sonra bir kimse, abdes-
 tinin arkasından *inna enzelnahu fi leyletil
 kadr* suresini okursa -ellerini silerken, abdes-
 tini bitirdiği zaman- onu okursa...”

Ne olur?

Merreten vahideten. "Bir kere okursa"
sıddıklardan olur.

Ve men kareehâ merreteyni. "İki defa okursa" adı şehitlerin divanına yazılır.

Ve men kareehâ selâsen. "Üç defa okur-
sa." *Haşarahu'llâhu mahşere'l-enbiyâ* "Allah
onu peyamberlerle beraber haşreder."

Abdestin arkasından *innâ enzelnâhü fî
leyleti'l kadr'i* bir kere, iki kere, üç kere
okumanın sevabı. Abdestten sonra bunu
unutmayın.

مَنْ قَرَأَ: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ خَمْسِينَ مَرَّةً، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ
ذُنُوبَ خَمْسِينَ سَنَةً

*Men karee kul huvallâhu ehad hamsîne
merreten gafara'llâhu lehû min zünûbi
hamsîne seneh.* "Her kim *kul huvallâhu ehad*
suresini elli defa okursa Allah onun elli sene-
lik günahını affeder."

Enes *radiyallahu anh'*ten rivayet edilmiş.
Sünen-i Darîmi' de geçiyor.

مَنْ قَرَأَ: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ مِائَتِي مَرَّةً، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ
ذُنُوبَ مِائَتِي سَنَةٍ

Men karee kul huvallâhu ehad mietey merretin gafara'llâhu lehû zünûbe mietey senetin "Kim kul huvallahu ehad suresini iki yüz defa okursa Allah onun iki yüz senelik günahını affeder."

İnsanın ömrü de iki yüz seneyi bulmaz. Bütün ömrü boyunca işlediği günahları affedilmiş oluyor. Bu gibi hadisleri okuyunca tatbik etmek lazım.

Allahu Teâlâ Hazretlerinin lütf u keremi çoktur, bunun sevabına ermek için bunları okumaya devam etmek lazım. Arkasından üç tane hadîs-i şerîf hep *kul huvallahu ehad*'ın faziletine dair.

مَنْ قَرَأَ: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ مِائَةَ مَرَّةً، غَفَرَ اللَّهُ
خَطِيئَةَ خَمْسِينَ عَامًا مَا اجْتَنَبَتْ خِصَالًا أَرْبَعًا:
الدِّمَاءَ، وَالْأَمْوَالَ، وَالْفُرُوجَ، وَالْأَشْرِبَةَ

"Her kim dört tane suçtan, gınahtan geri durulduğu takdirde *kul huvallahu ehad*

suuresini yüz defa okursa Allah onun elli senelik günahını bağışlar; kan, mal, namuslar, içkiler.”

Men karee kul huvallahu ehad miete merretin. “Her kim *kul huvallahu ehad* suresini yüz defa okursa.” *Gafara’llâhu lehû hatîeti hamsîne âmmen.* “Allah onun elli senelik günahını bağışlar.” *Me’ctünibet hısâlen erbaan.* “Dört tane suçtan, günahdan geri durulduğu takdirde.”

Demek ki günaha devam *kul huvallahu ehad*’ı okumaya devam olmayacak. Günahlardan kesilmek şartıyla olacak.

Neymiş o dört günah?

Bir; *ed dimâu*, kan.

İki; *el emvâl*, mal.

Üç; *el fûrûc*, namuslar.

Dört; *el eşrîbe*, içkiler.

Bunlardan korunduğu takdirde.

Kandan korunmak ne demek?

Birini öldürmekten, kanına girmekten sakınmak. Çünkü katl, büyük günahlardandır. Katlden kaçınacak.

Ve'l-emval. “Başkasının mallarını haksız yere almak.” Hırsızlık suretiyle, gasp suretiyle, hangi suretle alırsa alsın haksız yere aldı mı o büyük günah, olmaz!

Ve'l-fürûc. “Başkasının namusunu payımal etmek.” Namusuna tecavüz etmek. O da olursa, insan o namussuzluğu da yaparsa bu fayda ona da yok.

Ve'l-eşribe. “İçki içmek, sarhoşluk.”

Bunları yapmadığı takdirde; adam öldürmediği, hırsızlık yapmadığı veya gasp etmediği veya çalmadığı almadığı, başkalarının namusuna zarar vermediği, sarhoş olmadığı, içki içmediği takdirde Allah onun elli yıllık günahını bağışlar.

Demek ki üç tane hadîs-i şerîf peş peşe geldi, hepsi Enes *radiyallahu anh'*ten rivayet edilmiş. *Kul huvallahu ehad*'ın faziletine dair.

مَنْ قَرَأَ: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ أَلْفَ مَرَّةٍ، فَقَدْ اشْتَرَى
نَفْسَهُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

Men karee kul huvallahu ehad elfe merretin. “Her kim bin defa *kul huvallahu ehad*'ı

okursa." *Fe-kadi'sterâ nefsehû mina'llâhi azze ve celle.* "Kendisini Allah'tan satın almış olur."

Cehennemden paçayı kurtarır, kurtarmasına vesile olur. Bir oturmalı bu bin defayı da, hadisi duyunca insan hiç olmazsa birkaç defa yapmalı.

مَنْ قَرَأَ: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ دُبُرَ كُلِّ صَلَاةٍ مَكْتُوبَةٍ
عَشْرَ مَرَّاتٍ، أَوْجَبَ اللَّهُ لَهُ رِضْوَانَهُ وَمَغْفِرَتَهُ.

Men karee kul huvallahu ehad dübüre külli salâtin mektûbetin aşre merrâtin. "Her kim ki farz olan her namazın arkasından *kul huvallahu ehad*'ı on defa okursa." *Evceba'llâhu lehû rıdvânehû ve mağfiretehû.* "Allah ona rızasını ve mağfiretini vacip kılar."

Mutlaka rızasına ve mağfiretine erer. Her namazın arkasından parmaklarımız sayısınca on defa okuyuverelim.

Bu *kul huvallahu ehad* sûresi, çok kıymetli bir suredir. *Kul huvallahu ehad*'ın fazileti ile ilgili bunların hepsi peş peşe sıralan-

mıŖ. Kıymetinin sebebi, Kur'an kelâmı olması, Allah'ın kelâmı olması.

Ayrıca fazileti Allah'ın varlığını, birliğini, kudretini ifade etmesi. Mârifetullah ile ilgili bilgiler olduğu için *kul huvallahu ehad'*ın sevabı çoktur. Allah bizi ehl-i mârifet eylesin, ehl-i Kur'ân eylesin. Çok hayırlara, sevaplara nâil olmak, Ŗu hadislerde vaad edilen o mükâfâtlara ermek nasip eylesin.

Fâtiha-i Ŗerîfe mea'l-Besmele.

SORULAR-CEVAPLAR

Ŗahıs, diyor ki; “açık kalp ameliyatı olacak, üniversiteli kardeşlerimizden birisi için” diyor. “Acele kan aranıyor, B grubu Rh pozitif kan grubunda. Buna kimler kan verecekse dıŖarda bekliyoruz” diyor, “arkadaŖlar ilgile-necek.” deniliyor.

Kanı böyle olanlardan vermek isteyenler, kendisi dıŖarıdaki Ŗeylerle ilgi kursunlar.

Bir de bir kardeşimiz diyor ki; “yedi nüfusluyum, oğlum askere gitti, ev kira, bir yerden gelirim yok, odun kömür alacak dahi param yok, sizleri rahatsız ediyorum.” diyor.

Peki, onunla ilgilenelim, ilgilenecekler varsa benim yanıma gelsinler, bu şahıs da gelsin birbirleriyle buluşturalım, şey yaptıralım.

Soru: Birkaç sûre varmış, onları ezberleyenler Efendimiz'in sevgisini kazanıyormuş. Bu sûreler hangileri?

Cevap: İze's'semâü'n-fetarat, İnfitar sûresi. İzes'semâü'n-şekkat, İnşikak sûresi. Onları ezberlesin.

Soru: Kolonya sürüyoruz, içinde alkol olduğunu söylüyorlar. Bu durumda kolonya sürmek câiz mi?

Cevap: Diyanetin fetva komisyonuna sormuşlar. Olabileceği söylenmiş. Ama ihtiyaten onu da sürmekten kaçınan takvâ ehli kardeşler var. Tam alkol değil. Başka bir şey olduğu için "Olur." Diyen, itimat ettiğimiz, fıkıh bilgisine güvendiğimiz kimselerden de; "Mahzur olmaz." diye söyleyenler var...

"Atılması ayrı da atılmadan da kullanılmasında bir mahzur yok." diyenler var. Ben şahsen çekiniyorum. Kendi üstüme de damlatmamaya gayret ediyorum, sürmemeye gay-

ret ediyorum. Bizim çekinmemiz ayrıdır ama kolaylık tarafı varsa halka onu söylemek gerekir. Fetva, kolaylaştırıcı tarzda verilir. Diyanet'teki şahıslar fetvayı vermişler. Fakat benim ayrıca itimat ettiğim, fıkıh bilgisine güvendiğim kimselere de sorduk; "Olabilir." dediler. Durum budur.

Soru: Birisi bir zâtı rüyada görmüş. Kucağında bir çıplak erkek bebek varmış. Ondan sonra kendisini de sakalsız ve genç olarak görmüş.

Cevap: İnsanlar cennete sakalsız olarak, delikanlı sûretinde girecekler. İnşallah o gördüğü şahsın cennetlik olduğuna alamettir. O kucağındaki çocuk da belki mübareğin doğarken ölmüş erkek çocukları vardı, onlardan biridir, Allahu âlem.

"Rüya rahmânî midir?" diyor, inşaallah rahmânîdir.

Soru:Hırka-i şerîfi, sakal-ı şerîfi, Mevlânâ'yı, camileri ziyaret etmenin bid'at olduğunu söyleyenler var, doğru mu?

Cevap: Bunlar ziyaret edilebilir ama bunları ziyaret etmek dinin aslıymış, esasıymış,

farzmiş, sünnetmiş, veyahut mecburiyetmiş gibi görmeden.

“Bu Peygamber Efendimiz’in hırkası mı, sakal-ı şerîfi mi?” diye ona teberrüken yapılabılır. Onda bid’at yok. Çünkü Peygamber Efendimiz’in zamanında kullandığı suları kapışıklardı, tıraş olurken berberin kestiği kılları/tüyleri kapışıklardı. Doğru olmasaydı Peygamber Efendimiz onlara yasak ederdi. Öyle bir şey yoktur.

Peygamber Efendimiz’in her şeyi mübarektir, her şeyi güzeldir. Tabi o sevgiden dolayı, onlar bid’at sayılmaz.

Ama bu farzdır, vazifedir gibi bir merasim hâline getirmek olmaz. Aradaki inceliği bilmiyorum. Kadın; “Ben bin bir tane cami ziyaret etmeyi nezrettim.” diyor. Başı yarım yamalak örtülü; “Sekiz oldu, dokuz oldu, on bir oldu.” diye, cami cami dolaşıyor. Böyle bir merasim, böyle bir ibadet şekli dinimizde yok. Kendi kendilerine böyle şeyler çıkarıyorlar. Öyle olursa olmaz.

Ama Peygamber Efendimiz’in sakal-ı şerîfini öperiz, başımıza koyarız. Hırka-i şerîfi öperiz, başımıza koyarız. “Mevlânâ, Allah’ın

sevgili kullarından bir büyük alim” diye, hakkında sevgi beslediğimiz bir kimse, kabir ziyareti olur, yasak değil, müsaade edilmiş bir şeydir, olur. Zaten camilere gitti mi insan sevap kazanır, camilere gider. Ama hâdis-i şerifte geçiyor ki:

Lâ tüşeddü’r-rihâl illâ li-selâseti mesâcid. “Üç mescitten başka bir mescide özel sefer yapılmaz.”

“Şu mescidi ziyarete gideyim.” diye öyle ziyarete bir ibadet çeşnisi vererek gitmek olmaz. Bu üç mescide gidilebilir:

Mekke’deki Beytullah, Medine’deki Mescid-i Nebî, Kudüs’teki Mescid-i Aksa.

Bunlara sefer de yapılabilir: “Kudüs’e gideceğim, Medine’ye gideceğim, Mekke’ye gideceğim.” diye yola da çıkılır. Ama ötekilere öyle çıkmak gerekmez.

Fakat camidir, tabi namaz kılmaya gideriz, başka sebeple gideriz, gidilebilir. Bunu dinin bir aslı, esasıymış gibi, bir merasim edası vererek yaparsa bid’at olur, doğru. Çünkü dinimizin aslında, esasları içinde, kitaplarda “Cuma namazı, bayram namazı”

derken böyle bir madde de zikredilmiş değildir. Ama bunların normal bir sevgiyle tabii bir tarzda ziyaret edilmesi bid'at değildir. Hissiyata bağlı bir şey, zihniyete bağlı bir şey.

Soru: Adamın birisine baskı yapılmış, zorla bankaya para yatırtılmış. İstemedен olmuş. yatırmamak için elinden geleni yapmış ama olmuş bir kere. Şimdi bunun faizini ne yapacak? Üzerine geçirmesi mi iyi, alıp fakirlere dağıtması mı iyi, almaması mı iyi?

Cevap: Alıp, sevap beklemeden hayır yerlerine vermesi gerekir.

Soru: Mürid günlük dersini, rabıtalari sabaha karşı yaptıktan sonra tesbihlerin bir kısmını o günün başka müsait zamanlarında yapabilir mi?

Cevap: Yapar, bir fasıla girdiği zaman kaldığı yerden devam eder.

Soru: Mürid, hocasının verdiği dersi yaptıktan sonra hadîs-i şerîflerde tavsiye edilen bazı dua ve tesbihlerle meşgul olabilir mi?

Cevap: Hadîs-i şerîflerde okuyunca onları yapabilir. Yalnız bu terbiye işinde bir usûl, erkân vardır. Hocası ona bir seyr u sülûk takip

ettirdiği için o vazifeler neyse onları yapıp ne az ne fazla, tam denileni yapmak suretiyle gitmesi gerekir. Böyle normal günlerde olur da halvete girdiği zaman ne deniliyorsa o kadarını, o tarzda yapması uygun olur. Bu hadistekileri de diğer ibadetlerini devam ettirmek suretiyle yapabilir.

Soru: Mâlikî ve Hanbelî'ye göre erkeğin örtmesi şart olan yerler nereleridir?

Cevap: Bunu herhalde plaja gitmek için soruyor. Bana öyle geliyor. Çünkü bizim Hanefî mezhebinde erkeğin avret mahalli, göbeği ile dizinin altıdır. Ama bunlarda biraz daha müsaade var. Ama biz Hanefî mezhebindeniz, öyle mezhep atlamak yok, açık gözlülük yok. Sana ne Hanbelî'den, Mâlikî'den; sen Hanefîsin.

Soru: Yerin iki üç kat altında çalışıyorum, namaz odamız var, ezan sesi gelmiyor. Namazı da cemaatle kılamıyoruz.

Cevap: Ezan da okuyacak, kamet de getirecek. Ezan duyulmayan yerde ezan da okunur, ezan duyulan yerde sadece kamet olabilir.

Soru: Savaşmak için Afganistan'a gidilir mi?

Cevap: Gidilir, cihattır. Kâfirler orayı işgal etmiştir, gidilir.

Soru: Kur'ân-ı Kerîm ayaklar altında çiğnenirken anadan babadan izin almak gerekir mi?

Cevap: Bu söz anlaşılmıyor. Kur'ân-ı Kerîm ayaklar altında çiğnenmez. Ama anadan babadan izin alınır. Bu ikisinin birbiriyle bağlantısı nedir? Anası babası mı çiğniyor? "Onlar kâfir" mi demek istiyor? Veyahut daha başka bir şey mi? Cümlesi pek iyi anlaşılmıyor, eksik kalmış. Tabi bazı şeylerde annenin babanın iznini almak gerekiyor. Farzlarda gerekmez; müsaade etmese de farzları yapacak. Ama mesela birisi cihada gitmek istemiş, -eğer cümlesi yukarıdaki ile bağlantılı ise- Peygamber Efendimiz sormuş:

"Senin anan baban var mı?"

"Var."

"Anana babana hizmet et!" demiş."

Çünkü cihad bütün müslümanların üzerine farzdır. Bir kısmı yapınca ötekilerin boy-

nundan bu borç düşer. Onun anasına babasına hizmet etmek durumu varken o kalkıp gider, onları hizmete muhtaç durumda bırakırsa olmayacağı hadîs-i şerîflerde zikrediliyor.

O bakımdan izin alması uygun olur. Bu kardeşin durumu böyleyse cevabı bu.

Soru: Cemaatimizde Arapçayı öğrenebileceğimiz bir yer var mı?

Cevap: Burada öğretiyor kardeşlerimiz, ondan sonra muhtelif camilerde öğretiliyor. Bu şahıs kimdir, hangi saatleri müsaittir, bilmiyorum. Bizim imam efendiden, Mehmed Efendi'den sorsun, onunla istişare etsin.

Soru: Bir müslümanın evinde ilk önce bulunması gereken dini eserler hangileridir?

Cevap: Güzel anlayabileceği bir tefsir kitabı bulunması şart. Dilini anlayabileceği, mânasını takip edebileceği akıcı bir üslupla yazılmış bir tefsir kitabı bulunması şart. Çünkü Allah'ın kelimasını öğrenmesi mecburi.

Ondan sonra Buhârî'nin şerhi olan on iki ciltlik eseri veyahut üç ciltlik *Riyâzu's-sâlihîn* veyahut *Bülûğu'l-Merâm*, "Selamet Yolları" dört ciltlik eser. Bir de bizim fikhî bahisleri-

mizi de anlatan bir hadis kitabı bulunması uygun olur. Bir ilmihal kitabı bulunması uygun olur.

Mesela Fikri Yavuz'un açıklamaalı ilmihali, *İslâm Fıkhi ve Hukuku* diye bir kitabı var, bütün bahisleri ihtiva ediyor, güzel, biraz da anlaşılır bir dille yazılmış bir eser olabilir.

Ahmed Hamdi Akseki'nin daha sade, basit yazılmış bir kitabı var, çok baskıları yapılmış; bilgisi azsa ondan başlayabilir. Ondan sonra ötekisini okur, ondan sonra o *Selamet Yolları* isimli kitaba geçer. Bunları öğrenmesi lazım.

Sonra bu tasavvufu, ahlâkı öğreten kitaplardan bulunması uygun olur ki mânevî eğitimi sağlasın. Ondan sonra artık ihtiyacına göre, merakına göre çeşit çeşit kitaplar olabilir.

Bunlar itikadını öğrenebileceği, İslâm inançlarını öğreneceği güzel kitaplar. Mesela *İslâm* diye iki ciltlik bir eser var, Said Havva yazmış, oldukça güzel anlatmış, ben beğendim, ifadesi de güzel, İkbâl Yayınları arasından çıktı. Mesela ben onu arkadaşların anla-

yabileceğini sanıyorum, onu okusunlar, öteki saydığım kitapları okusunlar.

Soru: İnsan abdestim var mı yok mu diye şüphe ederse ve bu devamlı oluyorsa ne yapar?

Cevap: Aldırmaz. Abdesti aldıktan sonra kaçırdığını bilmiyorsa kaçırdığından şüphe ediyorsa abdesti vardır, namazı kılar, korkmaz. Abdesti bozduğunu biliyor da; “Ondan sonra almış mıydım almamış mıydım?” diye orada tereddüdü varsa o zaman yoktur. Neyi garantili biliyorsa o esastır. Onun arkasından oldu mu olmadı mı diye şüphe ettiği şeye itibar olunmaz. O zaman itibar etmeyecek.

“Acaba abdestim var mı yok mu? Almıştım ama kaçmış mıydı, kaçmamış mıydı?”

Kaçtığını kati biliyor musun?

“Yok bilmiyorum, tereddütlüyüm, kıpırdar gibi oldu.”

Sesi yok, kokusu yok, bir emare yok, kaçtı gibi geldi olmaz. Gibi geldiyse bozulmaz. Gibi geldiyse abdestin var, namazını kıl, hiç korkma.

“Ama yüz numaraya gitmiştim hocam, hatırlıyorum. Ondan sonra şadırvanın başına geldim, bir arkadaş beni lafa tuttu, acaba ondan sonra abdest aldım mı almadım mı?”

Bozduğunu iyi biliyorsun, ondan sonra aldığını iyi bilmiyorsun; o zaman abdestin yok. Kati bildiğin ilk şey esastır, şüpheli bildiğin; “Acaba öyle mi ki böyle mi ki” diye emin olamadığın şeye hiç itibar etmeyeceksin. Bu şeytanın hepimize tatbik ettiği oyunlardan biridir, çok yapar. Gelir, insana musallat olur.

Soru: Peygamber Efendimiz’in Miracı ruhen mi ceseden mi oldu?

Cevap: “Ruh mea’l cesed” oldu. Bizim ulemamızın görüşü odur. Rüyada ruhen gidip geldi değil, bedeniyle de ruhuyla da gitti, geldi.

Olur mu?

Olur. Allah her şeye kâdir.

Soru: Filanca hocaefendiyi ve oğlunu tanıyor musunuz? Onun hakkında bir bilgi verir misiniz?

Cevap: Pek tanıyamadım, Allah rahmet eylesin, âfiyet versin. Bu şahsı bilmiyorum. Ben biraz cahilce insanın. Muhitimden başka, uzak şehirlerden bahsediyor, tanıyamadım. Tanıdığım bir kimse değil.

Soru: Kur'ân-ı Kerîm göz ucuyla takip edildiği zaman hatim olur mu? Yoksa ağız hareketleri ile okumak lazım mıdır?

Cevap: Lazımdır. Namazda da, kıraatte de hafifçe fıs fıs fıs bir ses olması lazım. Kıraatin mânası içinde o var. Sadece göz ucuyla olursa o zaman kıraat tamam olmamış oluyor.

Soru: Hocam, rüşvet vermeden binamızın inşaatını tamamlayamıyoruz. Babam vermek istiyor ben karşı çıkıyorum. Bu durumda rüşvet verilir mi? Ben babama karşı nasıl davranmalıyım?

Cevap: Buyrun, içtimâî bir dert. Bina tamamlanamıyor. Ölür müsün öldürür müsün? Rüşvet haram! Rüşvet haram, bina da tamamlanmıyor. Ne yapsan olmuyor. “İlla o parayı vereceksin.” diyor.

Rüşvetin verilmemesi esas. Allah'tan yardım istemeli, vermemeli! Bina yarım kalsın, harama girmemeli, Allah'a yalvarmalı;

“Şu insafsıza insaf ver yâ Rabbi! Benden rüşvet istemesin de şu işi bitirsin. Sebebini halk et yâ Rabbi!” diye.

Allah kendisine tevekkül edenleri sever. Bir deneyin bakalım, tevekkülün ne güzel şey olduğunu görün. Haram para vermeyin.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

16 Şevvâl 1405 / 04.07.1985

İskenderpaşa Camii / İstanbul

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

